

2. Over de roeping

De Bijbel spreekt over God die de mens roept. Zoals we in het voorgaande hoofdstuk hebben besproken, zoekt niemand uit zichzelf God, maar God zoekt Zelf de mensen op. Hij spreekt hen aan, Hij roept hen op tot bekering en tot geloof in zijn Zoon.

Het calvinisme heeft een speciale theorie over Gods roeping. We zullen die eerst bespreken en daarna zien wat de Bijbel over de roeping zegt.

2.1. De calvinistische opvatting over de roeping

Het calvinisme leert dat er twee soorten roeping zijn. Er is de algemene roeping en er is de bijzondere roeping.

De algemene roeping is een roeping van God die uitgaat tot alle mensen. Maar omdat het calvinisme gelooft dat een mens niet uit vrije wil voor God kan kiezen zal niemand op die roeping ingaan.

Dan is er de bijzondere roeping. Het Calvinisme gelooft dat God een aantal mensen heeft uitgekozen om behouden te worden. God heeft deze mensen niet om een reden in henzelf uitgekozen. Deze mensen kunnen en willen uit zichzelf ook niet ingaan op Gods roeping. Om die mensen te behouden roept God hen met een bijzondere roeping. Door deze roeping doorbreekt Hij hun weerstand tegen Hem en heft Hij hun onmacht op. Het komt er op neer dat God de wil van deze mensen ombuigt, zodat ze wel ingaan op de algemene roeping. Deze roeping is, zo leert het Calvinisme, onwederstandelijk. Als God een mens roept met de bijzondere roeping dan kan een mens die roeping niet weerstaan. In plaats van over algemene en bijzondere roeping spreekt het Calvinisme ook wel over uitwendige en inwendige roeping¹.

2.2. De Bijbel over de roeping

Als we onderzoeken wat de Bijbel over de roeping zegt, dan blijkt dat de Bijbel geen twee soorten roeping kent. Er is maar één roeping die tot alle mensen uitgaat. En deze roeping is ook niet onweerstaanbaar. God trekt alle mensen, God roept alle mensen, maar sommigen laten zich roepen en anderen niet. De reden waarom sommigen wel op de roeping ingaan en anderen niet ligt in de eigen vrije keuze die ze maken als God roept.

God roept ieder mens

"God dan verkondigt, met voorbijzien van de tijden der onwetendheid, heden aan de mensen, dat zij allen overal tot bekering moeten komen" (Handelingen 17:30)

"Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven" (Mattheus 11:28)

Ieder mens wordt inwendig geroepen

Ieder mens loopt van nature weg van God, maar God gaat achter hem aan. Hij roept ieder mens. Hij komt hem tegemoet op zijn weg. Niemand kan aan God ontsnappen. De Bijbel zegt duidelijk dat God werkt in het hart van ieder mens. Jezus verlicht ieder mens (Johannes 1:9). Hij trekt allen tot Zich (Johannes 12:32). En de Geest overtuigt niet alleen de uitverkorenen

¹ De algemene roeping komt tot alle mensen, maar die roeping is alleen uitwendig. De mensen horen die roeping en het ketst af op hun aangeboren onwil. Alleen als de algemene roeping door Gods Geest wordt opgepikt en bekrachtigd, dan wordt iemand ook inwendig geroepen. De Bijbel maakt dit onderscheidt niet. Ieder mens wordt inwendig geroepen. Gods Geest overtuigt de wereld en niet alleen de uitverkorenen (Johannes 16:8). Dit overtuigen is een innerlijk werk.

maar de wereld, dat wil zeggen alle mensen (Johannes 16:8). Gods Geest twist, worstelt met ieder mens (Genesis 6:3 HSV). In hoofdstuk 1 zijn deze teksten besproken. Verlichten, trekken en zeker overtuigen is iets dat inwendig gebeurt. En dat doet God met alle mensen. Het onderscheid tussen inwendige en uitwendige roeping is niet Bijbels.

God roept in de eerste plaats door de prediking van het evangelie

Door de prediking laat God alle mensen roepen. Hij laat verkondigen dat zij allen overal tot bekering moeten komen (Handelingen 17:30), want het oordeel komt er aan (Handelingen 17:31).

+ Hij roept allen tot zich.

"Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven." (Mattheus 11:28)

"Wendt u tot Mij en laat u verlossen, alle einden der aarde, want Ik ben God en niemand meer." (Jesaja 45:22)

+ Hij pleit bij alle mensen. Komt toch.

"Komt toch en laat ons tezamen richten, zegt de HERE; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol." (Jesaja 1:18)

"En met nog meer andere woorden getuigde hij, en hij vermaande hen, zeggende: Laat u behouden uit dit verkeerde geslacht." (Handelingen 2:40)

*"Wij zijn dus gezanten van Christus, alsof God door onze mond u vermaande; in naam van Christus vragen wij u: **laat u met God verzoenen.**"* (2 Korinthe 5:20)

Dat is de boodschap die God, door zijn knechten, laat overbrengen aan de mensen.

+ Hij nodigt allen uit en moedigt aan.

"O, alle dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet; ja komt, koopt zonder geld en zonder prijs wijn en melk." (Jesaja 55:1)

"En de Geest en de bruid zeggen: Kom! En wie het hoort, zegge: Kom! En wie dorst heeft, kome, en wie wil, neme het water des levens om niet." (Openbaring 22:17)

"want: al wie de naam des Heren aanroeft, zal behouden worden." (Romeinen 10:13)

God laat dit verkondigen aan de ganse schepping.

"En Hij zei tegen hen: Ga heen in heel de wereld, predik het Evangelie aan alle schepselen. Wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden, maar wie niet geloofd zal hebben, zal verdoemd worden." (Marcus 16:15,16. HSV).

God roept ook door de natuur en het geweten

God roept niet alleen door de prediking van het evangelie. Hij spreekt ook door de natuur en het geweten. Er gaat een sprake uit van de schepping (Psalm 19:2-5, Romeinen 1:20). De schepping zegt iets. Namelijk dat God er is en dat God de almachtige is. Tegelijkertijd heeft God zijn wet in het hart van ieder mens gelegd (Romeinen 2:14,15). Ieder mens weet dat sommige dingen het oordeel van God zullen brengen (Romeinen 1:32). Het is de plicht van ieder mens om God te erkennen. De prediking van het evangelie sluit aan bij Gods openbaring in de natuur en in het geweten.

God roept de mensen persoonlijk

Daar gebruikt de Geest in het bijzonder het woord van God voor. Maar God kan ook op andere manieren mensen stil laten staan bij de eeuwige dingen. Bijvoorbeeld door de

omstandigheden. De verloren zoon kwam tot zichzelf toen God hem vast liet lopen (Lucas 15:14-17).

Het gevolg van Gods roeping

God spreekt ieder mens aan en brengt hen op het punt dat ze voor of tegen Hem kunnen kiezen. Zie hoofdstuk 1 over de onmacht van de mens en over de genade van God die deze onmacht opheft. Dit doet God bij alle mensen. De Geest van God is immers gekomen om de **wereld** te overtuigen (Johannes 16:8). De wereld en niet alleen de uitverkorenen! Jezus verlicht allen (Johannes 1:9) en trekt allen (Johannes 12:32).

Er is maar één roeping die tot alle mensen komt

De Bijbel kent geen onderscheid tussen algemene roeping en bijzondere roeping. Er is maar één roeping die uitgaat tot alle mensen. Die roeping is bij elk mens ook inwendig, door het overtuigende werk van de Heilige Geest. De Geest slaat niemand over, Hij is gekomen om de wereld te overtuigen van zonde en dat werk zal Hij ook volbrengen (Johannes 16:8).

2.3. Of iemand er op ingaat is de eigen keuze

De reden waarom sommige mensen Jezus wel aannemen en anderen niet ligt niet in een verschil in roeping. Het verschil ligt in de vrije keuze van het eigen hart. De één maakt de keuze om er op in te gaan en de ander doet dat niet. Ze reageren verschillend op dezelfde roeping².

Jezus had de inwoners van Jeruzalem heel graag willen redden, maar zij wilden niet. Ze hebben kans op kans gehad, maar ze gingen er niet op in.

"Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt, en stenigt, wie tot u gezonden zijn, hoe dikwijls heb ik uw kinderen willen vergaderen, gelijk een hen haar kuikens onder haar vleugels vergadert, en gij hebt niet qewild." (Mattheus 23:37)

Van een groep joden die het evangelie afwezen wordt gezegd dat zij zichzelf het eeuwig leven niet waardig keurden. Ze werden niet door God afgekeurd, dat deden zijzelf.

*"Maar Paulus en Barnabas zeiden vrijmoedig: Het was nodig, dat eerst tot u het woord Gods werd gesproken, doch nu gij het verstoort **en u het eeuwige leven niet waardig keurt**, zie, nu wenden wij ons tot de heidenen." (Handelingen 13:46)³*

De Bijbel zegt dat een ieder die wil mag komen. Het gaat om de eigen wil. *"en wie **wil**, neme het water des levens om niet"* (Openbaring 22:17)

Zie ook wat in hoofdstuk 1 hierover gezegd is. Speciaal in 1.3 en 1.4. Daar worden ondermeer Johannes 1:13 en Romeinen 9:16 besproken. Teksten waar het calvinisme in leest dat de eigen wil en keuze van de mens niet beslissend is.

2.4. God buigt de wil niet om

² In de gelijkenis van de zaaier is het zaad overal hetzelfde. Het verschil zit hem niet in het zaad, het verschil zit in de reactie van het hart (Mattheus 13).

³ Wat de Bijbel zegt over de voorbestemming wordt in hoofdstuk 6 besproken. Daar wordt ook Handelingen 13:46-49 besproken.

Het calvinisme leert dat God in de bijzondere roeping de wil van de mens ombuigt. Maar dat staat nergens in de Bijbel.

Het calvinisme erkent dat de Bijbel zegt dat ieder die wil mag komen. En dat de mens zelf moet kiezen. Maar, zo voegt het er aan toe, de mens kan zelf niet meer kiezen. Omdat hij als zondaar geboren is, kan hij uit zichzelf alleen maar tegen kiezen. Wil iemand tot geloof komen en behouden worden, dan zal God zijn of haar wil moeten ombuigen.

Deze redenering is niet gebaseerd op het woord van God, het is het logische gevolg van de calvinistische leerstelling over de onmacht van de mens. In hoofdstuk 1 is vanuit de Bijbel aangetoond dat de onmacht van de mens slechts de halve waarheid is. De onmacht van de natuurlijke mens is een feit, maar het is ook het feit dat God de onmacht van alle mensen doorbreekt, zodat ze vrij voor of tegen Hem kunnen kiezen. Daarom is de conclusie van het calvinisme dat de onmacht van de mens de onwederstandelijke roeping vereist niet juist. Als God ieder mens genade geeft om vrij voor of tegen Hem te kunnen kiezen dan is er geen bijzondere roeping nodig.

Het calvinisme beweert ook dat het geloof een gave van God is en dat een mens daarom niet vrij kan besluiten om zijn geloof op Jezus te stellen. Je moet maar afwachten of het geloof je geschonken zal worden. Deze dwaling wordt in hoofdstuk 10 weerlegd.

God buigt onze wil niet om. Nergens staat in de Bijbel dat God zo iets doet. Hij respecteert de eigen wil en keuze van de mens. Er staat wel dat Hij roept, verlicht, overtuigt, klopt, trekt, tuchtigt om tot inkeer te brengen, maar er staat nergens dat Hij, buiten de eigen vrije keuze van de mens om, bij ongelovigen de wil ombuigt opdat ze het evangelie zouden aannemen.

Het calvinisme wijst op Filippenzen 2:12,13. Daar staat: *"Daarom, mijn geliefden, gelijk gij te allen tijde gehoorzaam zijt geweest, blijft, niet alleen zoals in mijn tegenwoordigheid, maar nu des te meer bij mijn afwezigheid, uw behoudenis bewerken met vreze en beven, want God is het, die om zijn welbehagen zowel het willen als het werken in u werkt."*

Maar deze tekst gaat niet over ongelovigen die gewillig worden gemaakt! Het gaat hier niet over de bekering ten leven. De apostel Paulus spreekt in deze tekst tot de gelovigen in Filippi, deze mensen waren al bekeerd en gelovig. Zij zijn door het geloof wedergeboren en hebben het nieuwe leven en de Geest van God in zich. De inwonende Heilige Geest legt nieuwe goede verlangens in hen. De Bijbel noemt dat *"het begeren van de Geest"* (Gal. 5:17). Paulus spoort in Filippenzen 2:12 de christenen te Filippi aan om hun zaligheid uit te werken. Zij moeten zich door de Geest laten leiden (Galaten 5:18). Het gaat hier om dezelfde mensen waarvan Hij in Filippenzen 1:6 heeft gezegd dat God een goed werk in hen is begonnen. God is dat goede werk in hen begonnen toen ze door het geloof Jezus aannamen (Joh. 1:12,13, Galaten 3:26).

Dat God het willen in hen werkt betekent niet dat hij hun wil stuurt of overneemt. Het houdt in dat God hen allerlei heilige begeerten en verlangens in het hart geeft. Verlangens die ze kunnen weerstaan of waar ze op in kunnen gaan.

2.5. Je kunt Gods Geest weerstaan

Een mens kan Gods Geest weerstaan. Dat zegt de Bijbel uitdrukkelijk. Stefanus zegt van het joodse volk *"gij verzet u altijd tegen de Heilige Geest"*.

"Hardnekkigen en onbesnedenen van hart en oren, gij verzet u altijd tegen de heilige Geest; gelijk uw vaders, zo ook gij." (Handelingen 7:51)

De Geest overtuigt van zonde en waarheid, Hij geeft inzicht (verlicht), Hij klopt, Hij trekt maar vele mensen willen het niet weten, ze duwen het weg en wijzen het af.

2.6. De bekering van Paulus en Lydia

Om de idee van de onwederstandelijke roeping te ondersteunen wijst men op de bekering van Paulus. In de Bijbel wordt de bekering van Paulus beschreven (Handelingen 9). Hij vertelt er zelf ook twee keer over (Handelingen 22 en 26).

Paulus was bezig met de vervolging van de gemeenten toen Jezus aan hem verscheen. Hij hoorde een stem, zag een licht, viel op de grond en zag niets meer. Hij reageerde met een vraag. "Wie bent u?" Hij kreeg antwoord. Ik ben Jezus. Op dat moment wist hij dat Jezus leefde en werkelijk de Zoon van God was en dat de christenen gelijk hadden. De opgestane Jezus stond immers bij hem. In ootmoed vroeg hij aan Jezus wat Hij nu moest doen. Paulus werd stil gezet en overtuigd en daar reageerde hij positief op. Maar dat laatste was zijn eigen keuze. Hij had ondanks deze krachtige roepstem van God zich toch kunnen verharderen. Paulus had de gemeente vervolgd, maar hij deed dat in onwetendheid, hij wist niet goed wat hij deed. Daarom kreeg hij van Jezus een nieuwe kans. Hij schreef: *"mij is ontferming bewezen omdat ik het in mijn onwetendheid, uit ongeloof, gedaan heb"* (1 Timotheus 1:13). Jezus verscheen aan hem en liet de waarheid tot hem doordringen. Paulus reageerde daar positief op. Hij kreeg opnieuw een kans om uit eigen vrije wil voor Jezus te kiezen. Het behaagde God om Paulus in zijn hart duidelijk te maken wie Jezus is (Galaten 1:16), God liet licht, inzicht, schijnen in het hart van Paulus (2 Korinthe 4:6). En Paulus besloot om daar op in te gaan.

Hetzelfde geldt voor Lydia. Toen ze het evangelie hoorde, opende God haar hart. Het gevolg was dat ze aandacht aan de boodschap schonk, dat ze de boodschap serieus nam. *"En een zekere vrouw, met name Lydia, een purperverkoopster uit de stad Tyatira, die God vereerde, hoorde toe, en de Here opende haar hart, zodat zij aandacht schonk aan hetgeen door Paulus gezegd werd."* (Handelingen 16:14)

Zo werkte God in haar hart. Maar let op, er staat niet dat God haar wil omhoog. Er staat alleen dat God haar hart opende zodat zij aandacht schonk. Er staat niet dat God haar hart opende zodat zij geloofde. God overtuigde haar van de waarheid en van de ernst en van het belang van de boodschap van Paulus en daarop maakte ze de eigen keuze om in te gaan op het evangelie. Ze had er ook voor kunnen kiezen om zich, ondanks het licht dat ze kreeg en ondanks het overtuigende werk van Gods Geest, te verharderen. God trok en overtuigde, maar wat ze daar mee deed besliste ze zelf.

2.7. De leer van de onwederstandelijke roeping maakt God tot een huichelaar

Omdat de leer van de onwederstandelijke roeping God tot een huichelaar maakt kan die leer ook om deze reden niet Bijbels zijn. In de Bijbel lezen we dat God verlangt naar het behoud van elk mens. We zien God bewogen pleiten bij de mensen om zich te bekeren. We zien Gods verdriet over mensen die hem afwijzen. Als de leer over de onwederstandelijke roeping zou kloppen dan zou God daar huichelen. Hoezo verdriet over mensen die Hem afwijzen? Hij heeft immers Zelf besloten om hen zo geboren te laten worden dat ze niet anders kunnen dan Hem afwijzen en Hij heeft ook besloten om hen niet onwederstandelijk te roepen. De tranen van Jezus over Jeruzalem zijn dan niet anders dan krokodillentranen. Een huichelachtig toneelstukje. Hoezo bewogen pleiten bij mensen, als je over die mensen zelf soeverein besloten hebt dat je hen niet onwederstandelijke gaat roepen.

"En toen Hij nog dichterbij gekomen was en de stad zag, weende Hij over haar, en zeide: Och, of gij ook op deze dag verstond wat tot uw vrede dient; maar thans is het verborgen voor uw ogen." (Lucas 19:41,42)

"Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt, en stenigt wie tot u gezonden zijn, hoe dikwijls heb Ik uw kinderen willen vergaderen, gelijk een hen haar kuikens onder haar vleugels, en gij hebt niet gewild." (Lucas 13:34)

Als de calvinistische leer over de noodzaak van de onwederstandelijke roeping juist zou zijn dan zou God niet alleen huichelen, als Hij bewogen pleit bij de mensen, maar Hij zou ook huichelen als Hij alle mensen uitnodigt tot het heil. Hij nodigt dan mensen uit over wie Hij Zelf al heeft besloten dat Hij die mensen niet onwederstandelijk gaat roepen. Het komt er op neer dat God een wreed spel met hen speelt. Hij doet alsof hij bewogen is over hen, Hij nodigt hen nadrukkelijk uit, terwijl Hijzelf al soeverein heeft besloten om hen niet onwederstandelijk te roepen

Het feit dat God pleit bij mensen en verdriet heeft als ze weigeren om zich te bekeren, veronderstelt en bewijst dat mensen zelf een eigen vrije keuze hebben.

2.7. Geroepen heiligen

Mensen die op de roeping van God zijn ingegaan worden in de Bijbel geroepen heiligen of de geroepenen genoemd (1 Korinthe 1:2, Romeinen 1:6,7).

Dat herinnert ons er aan dat het initiatief van ons behoud bij God lag. God heeft ons getrokken en wij hebben ons laten trekken. Jezus heeft op de deur van ons hart geklopt en wij hebben opgedaan. Zie hoofdstuk 1.

Als Christenen kunnen wij terugkijken naar het moment dat wij geroepen zijn door God. Wij werden geroepen en we zijn er op ingegaan. Wij weten dat God alle mensen roept, in die zin zijn alle mensen geroepenen. Maar omdat wij, als christenen, zijn ingegaan op Gods roeping worden wij in de Bijbel aangesproken als geroepenen.

2.8. Het ernstige gevolg van het onderscheid tussen uitwendige en inwendige roeping

Onderscheid maken tussen de algemene roeping en de bijzondere roeping is geestelijk zeer schadelijk. Want mensen die geloven dat er zo'n onderscheid is, durven vaak niet meer op Gods roepstem in te gaan. De Geest trekt aan hen, Hij roept hen, maar ze herkennen daarin de stem van God niet omdat ze wachten op de bijzondere ervaring van de "onwederstandelijke" roeping waardoor hun wil wordt omgebogen.

De bijbel zegt "wie dorst heeft die komen". Dat is een duidelijke uitnodiging. Een verlangen om behouden te worden is genoeg. Dat is een zeker teken dat God aan een mens trekt. want uit zichzelf komen zulke begeerten niet in een mens op. Als dat verlangen er is, dan mag je komen. Er staat wie dorst heeft die kome. Er staat niet hoeveel dorst je moet hebben.

Nee, zeggen de mensen die achter het onbijbelse onderscheid tussen algemene en bijzondere roeping staan, een begeerte is niet genoeg. Dat is slechts de algemene roeping. Er moet eerst nog heel wat met je gebeuren voordat je kan komen. Je moet eerst nog een zondaar worden, diep overtuigd worden van je zonde en je verloren staat en dan moet je door een soort verlichting de Heer ervaren dat je zondeschuld van je wordt afgenomen. En als het even kan

een speciaal woord van de Heer krijgen. Met als gevolg dat je bij jezelf opmerkt dat je wil is omgebogen. Daar moet je op wachten. Anders is het niet echt. Dan misleid je jezelf.

Het maken van het onbijbelse onderscheid tussen inwendige en uitwendige roeping brengt in verwarring. Het roept vragen op als: "Heb ik wel genoeg dorst?" en "Is dit wat ik meemaak de algemene of de bijzondere roeping?"

Ter illustratie een verhaal dat uit het leven gegrepen is. Het betreft een man uit mijn naaste omgeving. Hij groeide op in de Gereformeerde Gemeente. Vanaf zijn lagere schooltijd waren er momenten dat Jezus op zijn hart klopte, momenten dat Gods Geest aan hem trok. Maar ja, dat was niet de bijzondere roeping. Dat waren slechts 'indrukken'. Toen ik vele jaren later met hem sprak over de noodzaak om zich te bekeren en zijn vertrouwen op het offer van Jezus te stellen had hij tranen in zijn ogen. Maar ja, een mens kan niets doen, hij kan alleen wachten op de bijzondere roeping. Die zou zeker komen als hij bij de uitverkorenen hoorde en die zou met zekerheid niet komen als hij niet bij de uitverkorenen hoorde, hoe ernstig hij ook bad om een nieuw hart en hoe ernstig hij ook rekening met God probeerde te houden. Toen hij de negentig jaar gepasseerd was lag hij op sterven. Enkele weken voor zijn dood werd hij wakker met de tekst "Mijn Zoon geef mij uw hart" in zijn hart en denken. Hij sprak er over met mensen uit zijn omgeving. Zijn dochter zei: "wel, doe dat dan, geef God je hart". Maar ja, dat kan een mens niet uit zichzelf, hè. Het wachten was nog steeds op de bijzondere roeping. Hij herkende wel de roepstem van God, maar hij wachtte op een werk van God waarin zijn wil onweerstaanbaar zou worden omgebogen.

"Maar wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, gij huichelaars, want gij sluit het Koninkrijk der hemelen toe voor de mensen. Immers, gij gaat er niet binnen en die trachten binnen te gaan, laat gij niet toe daarin te komen." (Mattheus 23:13)